

Aan de Vaste Kamercommissie voor Justitie & Veiligheid

per e-mail: cie.jv@tweedekamer.nl

3 juli 2018

Betreft: tussenevaluatie Wet Auteurscontractenrecht

Geachte mevrouw, geachte heer,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de brief van Minister Dekker betreffende de eerste bevindingen met betrekking tot de Wet Auteurscontractenrecht.

De brief is grotendeels beleidsarm te noemen. Dat past binnen de benadering van de minister: hij geeft een tussenstand vooruitlopend op de evaluatie van de wet in 2020. De brief is dan ook vooral te karakteriseren als een inventarisatie van de in de bijlagen meegezonden rapportages van marktpartijen. Het geschetste beeld is evengoed eenduidig: de nieuwe wetgeving sorteert tot op heden nauwelijks effect, en zou daarom nu reeds aanleiding moeten geven tot beleidsmaatregelen van de overheid.

De minister roept opnieuw producenten, omroepen en anders exploitanten op zich aan te sluiten bij de geschillencommissie Auteurscontractenrecht. Hij doet verslag van het gesprek dat de regering met de publieke omroep heeft gevoerd en de weigering van de omroep zich - ook op expliciet verzoek van de regering - bij de geschillencommissie aan te sluiten.

Wij herhalen daarom onze oproep aan Kamer en overheid om aansluiting bij de geschillencommissie Auteurscontractenrecht op te nemen in de subsidievoorwaarden van de publieke omroep en van overige met overheidsgeld gefinancierde instellingen. Het is niet langer uit te leggen dat organisaties die grotendeels bestaan dankzij bijdragen vanuit

publieke middelen zich blijven onttrekken aan de wet en de beleidslijnen van onze overheid.

Ook roept de minister makers en makersorganisaties op (meer) klachten in te dienen bij de geschillencommissie. Deze oproep komt op zijn minst merkwaardig over. Veel makers durven uit (helaas nog steeds reële) angst om geen vervolgoopdrachten meer te krijgen hun recht niet te halen. De enkele makers die deze stap wel durfden te zetten kregen, op één uitzondering na, de afgelopen maanden telkenmale nul op rekest. De afgelopen weken werden opnieuw twee klachten die door makers werden ingediend niet in behandeling genomen omdat de economisch machtigere marktpartij (in dit geval: een groot mediabedrijf) weigert zich bij de geschillencommissie aan te sluiten.

De ervaringen van makers met de nieuwe wet brachten wij twee weken geleden onder uw aandacht middels de uitgave 'Werken voor een kratje bier... en meer onbillijke voorstellen' die wij in bijlage hernieuwd aan u toezenden. Graag verwijs ik naar mijn inleiding op pagina 6 en 7 waarin ik toelichtte hoe en waarom de Wet Auteurscontractenrecht na tweeënhalf jaar nauwelijks een verschil heeft gemaakt voor auteurs en artiesten.

De in het boekje opgenomen getuigenissen van individuele makers schetsen een onthutsend beeld van de contractpraktijk. We hopen spoedig nader met ook uw fractie een gesprek te kunnen voeren over de positie van makers in de creatieve sector en roepen u op om de noodzakelijke (flankerende) maatregelen te treffen om de wet tot leven te brengen, en daar niet mee te wachten tot de evaluatie van de wet over twee jaar.

Tot slot merken wij op dat wij ons verbaasden in een, in beginsel beleidsarme brief, één nadrukkelijk beleidsvoornemen aan te treffen: indien de Europese wetgeving daar na 2020 ruimte toe zou geven, is de regering voornemens het 'Reprobel-arrest' van het Europese Hof in het voordeel van uitgevers en muziekuitgevers te herstellen. In een brief waarin in hoofdzaak geconstateerd wordt dat van de beoogde verbetering van de positie van onder meer auteurs ten opzichte van (muziek)uitgevers tot op heden weinig terecht is gekomen, draagt dit niet bij aan het vertrouwen dat ook deze regering inzet op een daadwerkelijk doelmatig Auteurscontractenrecht als onderdeel van een effectief kunstenaarsbeleid.

Hoewel wij het beleid van de minister van cultuur, waarnaar ook in deze Kamerbrief verwezen wordt, hoopvol zouden willen noemen, is het essentieel dat via beleid het in de wet aangereikte instrumentarium 'handen en voeten' krijgt. Ook de minister van OCW beoogt immers via een Arbeidsmarktagenda voor de Creatieve en Culturele sector de rechts- en inkomenspositie van makers te versterken. Het auteursrecht is daarbij voor veel makers een niet onbelangrijke component, waarbij onderhandelingen over rechten in de meeste gevallen niet separaat van die over honoraria en andere voorwaarden gevoerd worden. Wanneer we het hebben over de positie van makers binnen het auteurscontractenrecht en die binnen de creatieve arbeidsmarkt in algemenere zin, dan hebben we het over twee kanten van dezelfde medaille. En een situatie die algemeen gekenmerkt wordt door een structureel te zwakke markt- en onderhandelingspositie om redelijke tarieven en redelijke voorwaarden te kunnen bedingen.

Het is in beide gevallen de overheid die als opdrachtgever en subsidiegever van grote marktpartijen daadwerkelijk een verschil kan maken door een norm te stellen. Tot op heden blijft juist dat achterwege. De overheid kan door handhaving van de nieuwe wetgeving een reëel verschil maken.

Uiteraard lichten wij onze reactie graag mondeling nader aan u toe en zijn wij voor het geven van aanvullende informatie beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Erwin Angad-Gaur, voorzitter Platform Makers

Bijlage: *Werken voor een kratje bier... en meer onbillijke voorstellen*

Cc: Ministerie van Justitie & Veiligheid
Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap